

Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Ήταν Φθινόπωρο. Τα φύλλα είχαν τώρα κιτρινίσει και ο αέρας είχε αρχίσει να παγώνει. Ένα βροχερό απόγευμα ο Καρλ άναψε τη σόμπα του, έφτιαξε ένα ζεστό τσάι και κάθισε στο γραφείο του. Εκείνο το πρωί τα παιδιά του έλειπαν στο σχολείο και η μητέρα τους είχε πάει στην αγορά της πόλης. Άπλωσε τα χαρτιά του και άρχισε να ζωγραφίζει τον πλακόστρωτο δρόμο με τα μικρά μαγαζιά που έβλεπε από το παράθυρό του. Η αγαπημένη του αυτή ασχολία ήταν ο τρόπος να ηρεμεί από τη σκληρή στρατιωτική ζωή. Τη γαλήνη διέκοψε ένα χτύπημα στην εξώπορτα. Ανοίγοντας, είδε μια κοπέλα που, με ζοηρή φωνή, του έδωσε ένα φυλλάδιο και τον προσκάλεσε ευγενικά εκ μέρους μιας οργάνωσης στο σπίτι του κύριου Βάγγερ, σε μια βραδιά ανάγνωσης και συζήτησης. Ο Καρλ απάντησε επίσης ευγενικά και την αποχαιρέτησε. Γνώριζε πως τέτοιες συγκεντρώσεις γίνονταν συχνά. Οι οργανώσεις αυτές βοηθούσαν τους Έλληνες στην επανάστασή τους. Έπειτα από τετρακόσια χρόνια ζητούσαν την ελευθερία τους από την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Ο Καρλ θυμήθηκε τότε όσα είχε μάθει για τους αρχαίους Έλληνες στο σχολείο: την ιστορία τους, τα αγάλματα και τους ναούς τους. Είχε μάλιστα στη βιβλιοθήκη του και κάποια βιβλία αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων και είχε ζωγραφίσει εικόνες αρχαίων αγγείων που είχε δει σε συλλογές. Όμως, ήταν αναποφάσιτος για την αποψινή συγκέντρωση· δεν ήθελε ν' αφήσει τη ζεστασιά του σπιτιού του.

Ο ήλιος είχε βασιλέψει. Παρά τον αρχικό δισταγμό του, ο Καρλ φόρεσε το παλτό του και το καπέλο του και βρέθηκε στον πολυσύχναστο δρόμο. Κατευθύνθηκε με γρήγορο βήμα προς τη συγκέντρωση. Η έπαυλη Βέγγερ ήταν γνωστή σε όλους στην πόλη, καθώς η οικογένεια που ζούσε εκεί ήταν από τις παλαιότερες. Αρκετός κόσμος είχε αρχίσει να συγκεντρώνεται. Ο Καρλ ανέβηκε τα λίγα σκαλιά της εισόδου, χτύπησε το κουδούνι και, ακολουθώντας έναν υπηρέτη, πέρασε από τη μεγάλη πόρτα και βρέθηκε στο καθιστικό. Οι καλεσμένοι που βρίσκονταν ήδη εκεί είχαν σχηματίσει μικρές ομάδες και συζητούσαν μεταξύ τους· κάποιοι από αυτούς έπιναν κάποιο ρόφημα ή έτρωγαν γλυκίσματα. Έπειτα από λίγο, τις ζοηρές ομιλίες και τα γέλια διέκοψε η φωνή ενός ηλικιωμένου άνδρα που ζητούσε την προσοχή τους. Ήταν ο κύριος Βάγγερ, που ξεχώριζε από τα άσπρα μαλλιά του και το μεγάλο παχύ μουστάκι του. Κάθισε σε μια καρέκλα στο κέντρο του δωματίου, φόρεσε τα μικρά στρογγυλά γυαλιά του και άνοιξε το βιβλίο που κρατούσε στα χέρια του. Όλοι συγκεντρώθηκαν γύρω του. Ο Καρλ ακολούθησε θέλοντας να μάθει το περιεχόμενο αυτού του βιβλίου. Σύντομα κατάλαβε πως αφορούσε τους Έλληνες και τον αγώνα τους, μιλούσε για τον λαμπρό πολιτισμό τους και για τα βάσανα που τώρα περνούσαν.

Τα λόγια αυτά τού έφεραν μεγάλη λύπη. «Πώς είναι δυνατόν άνθρωποι με τέτοιο παρελθόν, που το θαυμάζει όλη η Βαυαρία, να βρίσκονται τώρα σ' αυτήν την κατάσταση;». Αυτή η σκέψη δεν μπορούσε να φύγει από το μυαλό του. Χωρίς να το καταλάβει, οι ώρες πέρασαν. Με αργό περπάτημα, επέστρεψε σπίτι του. Εκείνο το βράδυ δεν κατάφερε να κοιμηθεί. Τις επόμενες μέρες στο μυαλό του στριφογύριζαν εικόνες από τις μάχες εκεί. Δεν μπορούσε να συγκεντρωθεί και να ζωγραφίσει, έτσι άφησε στην άκρη τα πινέλα του. Λίγες μέρες μετά, επιστρέφοντας από τον στρατόνα, πέρασε έξω από το θέατρο της πόλης, όπου διάβασε σε μια πινακίδα για την παράσταση που παιζόταν και αφορούσε το Μεσολόγγι, μια πόλη της Ελλάδας. Οι

άνθρωποι εκεί, αφού για μήνες κλείστηκαν πίσω από τα τείχη χωρίς φαγητό και νερό, μην αντέχοντας άλλο, αποφάσισαν να θυσιάσουν. Η είδηση αυτή είχε συγκινήσει όλη τη χώρα, όλη την Ευρώπη. Το ίδιο και τον Καρλ γι' αυτό και αποφάσισε να δει το θεατρικό. Όλα τού φάνηκαν τόσο ζωντανά, σαν να βρισκόταν εκεί.

Αυτό ήταν, το είχε αποφασίσει. Θα έφευγε για την Ελλάδα και θα βοηθούσε με όποιον τρόπο μπορούσε. Γρήγορα σχημάτισε μια ομάδα με άλλους συμπατριώτες του που ήθελαν να κάνουν το ίδιο. Μίλησε στη γυναίκα του, λέγοντάς της τα σχέδιά του. Εκείνη, παρά τον φόβο της, κατανόησε την επιθυμία του και τον βοήθησε να ετοιμάσει τα πράγματά του. Δεν πήρε πολλά, είχε μαζί του όμως τα μολύβια του και τα χαρτιά του. Είχε μόλις ξημερώσει όταν άφησε το σπίτι του, μπήκε στην άμαξα που τον περίμενε, και ξεκίνησε το μεγάλο ταξίδι του. Ο δρόμος ήταν δύσκολος, τα τοπία άλλαζαν το ένα μετά το άλλο και ο Καρλ προσπαθούσε, έστω και βιαστικά, να τα σχεδιάσει. Ύστερα από πολλές μέρες η ομάδα των φιλελλήνων έφτασε σε ένα λιμάνι της Ιταλίας. Το ταξίδι για την Ελλάδα θα συνεχιζόταν με πλοίο, έτσι ανέβηκαν στο πρώτο που έφευγε. Θα έφταναν στη Ζάκυνθο, όπου η κατάσταση ήταν ειρηνική, καθώς από χρόνια διοικούσαν το νησί οι Άγγλοι. Εκεί θα έμεναν για λίγο, και έπειτα θα συνέχιζαν τον δρόμο τους. Οι μέρες στη θάλασσα ήταν αρκετές. Ευτυχώς ο καιρός ήταν καλός και ο Καρλ χάρηκε την κάθε στιγμή στον ήλιο. Μια ηλιόλουστη μέρα, ενώ ζωγράφιζε τα θαλασσοπούλια όπως συνήθιζε, παρατήρησε μικρές βάρκες. Κατάλαβε πως το νησί δεν ήταν μακριά. Πράγματι, σύντομα είδε τα παράλια της Ζακύνθου.

Κατέβηκαν στο μικρό λιμάνι, όπου οι ψαράδες έφτιαχναν τα δίχτυα τους, και προχώρησαν προς το χωριό. Θα έμεναν σε ένα αρχοντόσπιτο του νησιού. Η οικογένεια που ζούσε εκεί είχε μάθει τον λόγο του μεγάλου τους ταξιδιού και τους προσέφερε στέγη και φαγητό. Στον Καρλ άρεσε πολύ το νησί. Έτσι, κάθε μέρα έκανε μεγάλους περιπάτους, ανακαλύπτοντας νέες γωνιές, ζωγραφίζοντας το τοπίο και τους κατοίκους. Ένα βράδυ που έδειχνε τα σχέδιά του στο σπίτι όπου έμενε, έμαθε πως ο πατέρας των δυο παιδιών που είχε ζωγραφίσει ονομαζόταν Μάρκος Μπότσαρης και πολεμούσε για την ελευθερία της πατρίδας του. Τα είχε συναντήσει ένα απόγευμα, την ώρα που έπαιζαν. Τότε θυμήθηκε την οικογένειά του και άρχισε να τα σχεδιάζει. Το κορίτσι είχε μακριά μαλλιά, όπως η κόρη του, πλεγμένα γύρω από το κεφάλι της, και φορούσε κεντητό γιλέκο πάνω από το φόρεμά της. Σε μια άλλη ζωγραφιά, ενός νεαρού αγοριού με μαύρα μακριά μαλλιά, κόκκινο φέσι και ονειροπόλο βλέμμα, κάποιος από το σπίτι αναγνώρισε τον νεαρό Κολινό, που ανήκε στην οικογένεια Κολοκοτρώνη. Ακούγοντας αυτά, του Καρλ τού γεννήθηκε η επιθυμία να γνωρίσει αυτούς τους ανθρώπους.

Έφτασε η μέρα της αναχώρησης από το νησί. Οι Βαυαροί μπήκαν σε ένα μικρό καράβι και κατευθύνθηκαν προς το Ναύπλιο. Αυτό το λιμάνι ήταν γεμάτο ανθρώπους που, βιαστικοί, έκαναν τις δουλειές τους. Η πόλη βρισκόταν στους ρυθμούς της Επανάστασης. Ανάμεσα στους πεινασμένους και κουρελιασμένους κατοίκους ξεχώριζαν ο Καρλ με την ομάδα του, καθώς και άλλοι πολεμιστές, ντόπιοι και ξένοι. Στο πλήθος ο Καρλ παρατήρησε έναν νέο που φορούσε λευκή φουστάνελα, ζωνάρι, βαρύ στολισμένο γιλέκο και μεγάλο κεφαλόδεσμο. Παρά τη νεαρή ηλικία του, το μουστάκι τον έκανε να δείχνει αυστηρός και άγριος. Ο Καρλ βρήκε το

θάρρος, συστήθηκε, και του ζήτησε να τον σχεδιάσει. Ο Έλληνας δέχτηκε και κάθισε σε μια πέτρα στην άκρη του δρόμου. Έσιαξε τη φορεσιά του και τα όπλα του και υπομονετικά άφησε τον Καρλ να δουλέψει. Όταν τελείωσε, ο Καρλ τού έδειξε την εικόνα του και του ζήτησε να γράψει το όνομά του. Ο άνδρας ήταν ο γενναίος αγωνιστής Γεώργιος Μαυρομιχάλης, από τη Μάνη.

Σύντομα οι νεοφερμένοι Βαυαροί έφυγαν από το Ναύπλιο, καθώς έπρεπε να φτάσουν στον τελικό τους προορισμό, που ήταν το στρατόπεδο του φιλέλληνα και συμπατριώτη τους Καρόλου Γουλιέλμου και του Γεωργίου Καραϊσκάκη στην Αττική. Εκεί για μήνες γίνονταν σκληρές μάχες γύρω από την Ακρόπολη των Αθηνών και γι' αυτό είχαν συγκεντρωθεί πολλοί πολεμιστές, Έλληνες και Ευρωπαίοι. Φτάνοντας αντίκρισαν το μνημείο, για το οποίο τόσα είχαν διαβάσει και φανταστεί, βαριά τραυματισμένο από τις οβίδες των κανονιών. Η εικόνα αυτή πλήγωσε τον Καρλ. Δεν έχασε, όμως, χρόνο. Έβγαλε γρήγορα τα σύνεργά του και με επιδεξιότητα σκίτσαρε όσα έβλεπε. Εκείνες τις μέρες γίνονταν οι προετοιμασίες για τη μεγάλη μάχη. Το στρατόπεδο ήταν ανάστατο, κάποιιοι ετοιμάζαν τα όπλα τους, άλλοι ξεκουράζονταν, άλλοι τραγουδούσαν και άλλοι ονειρεύονταν την πατρίδα τους επιτέλους ελεύθερη. Ανάμεσά τους ο ηρωικός στρατηγός Καραϊσκάκης, έδινε οδηγίες και εμπύχωνε τους άντρες του. Παρά τον αναβρασμό που επικρατούσε, γεννήθηκε στον Καρλ η ζωντανή επιθυμία να ζωγραφίσει τον αεικίνητο αγωνιστή. Τις παραμονές της μάχης τον ακολουθούσε όπου και αν πήγαινε, μέχρι που βρήκε την ευκαιρία να του μιλήσει και να του ζητήσει να τον ζωγραφίσει. Εκείνος δέχτηκε, όμως τα καθήκοντά του τον ανάγκασαν να φύγει πολύ σύντομα, με τον Καρλ να έχει σχεδιάσει βιαστικά μόνο το πρόσωπό του. Έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση να το αποτελειώσουν. Αυτό δεν θα γίνει ποτέ, γιατί λίγο αργότερα ο στρατηγός θα τραυματιστεί βαριά και θα χάσει τη ζωή του. Ο χαμός του, ανήμερα της γιορτής του Αγίου Γεωργίου, θα σκορπίσει θλίψη και απογοήτευση σε όλο το στρατόπεδο.

Η μεγάλη μάχη στο Φάληρο την επόμενη μέρα θα χαθεί και η Ακρόπολη θα πέσει στα χέρια των Τούρκων. Ο Καρλ, έπειτα από αυτά, απογοητευμένος, θα φύγει και θα περιπλανηθεί στην Πελοπόννησο, άλλοτε έφιππος και άλλοτε πεζός. Τώρα είχε νέο σκοπό, να ζωγραφίσει όσο πιο πολλούς αγωνιστές της Επανάστασης και περιοχές της χώρας μπορούσε. Στο ταξίδι του θα συναντήσει και θα απεικονίσει τον Νικητάρη, τον Γιάννη Μακρυγιάννη, τον Ανδρέα Μιαούλη, τον Κωσταντίνο Κανάρη τον Γεώργιο Κουντουριώτη, τον Κίτσο Τζαβέλλα, τον Κάρολο Φαβιέρο, τον Τόμας Γκόρντον, και πολλούς άλλους. Έπειτα από κοπιαστικό και δύσκολο ταξίδι, θα φτάσει και στην Τροιζήνα. Είχε μάθει πως οι σημαντικότεροι Έλληνες βρίσκονταν εκεί, με σκοπό να πάρουν μεγάλες αποφάσεις για το μέλλον της πατρίδας τους. Ο Καρλ κατά την παραμονή του εκεί θα συναντήσει πολλούς, ανάμεσά τους τον Θόδωρο Κολοκοτρώνη, τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο και τον Ανδρέα Ζαΐμη. Θαμπωμένος από τη μορφή τους και από τις γενναίες πράξεις τους, αποτυπώνει στα χαρτιά τα πρόσωπά τους και τους ζητάει να τα υπογράψουν. Τώρα πια γνώριζε πως το έργο του στην Ελλάδα είχε τελειώσει. Ήταν η ώρα να επιστρέψει στην οικογένειά του.

Κρατώντας στις αποσκευές του τα έργα του και στο μυαλό του όσα είδε και άκουσε, φτάνει στην πατρίδα του, με το όραμα να φροντίσει ώστε οι αγωνιστές που

έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία να μην χαθούν ποτέ από τη μνήμη των ανθρώπων. Έτσι, θα στρωθεί αμέσως στη δουλειά και, έπειτα από μεγάλη προσπάθεια, θα τυπώσει βιβλία με τα έργα αυτά.